

4. Godkendelse af testcenter ved Lem Kær til udsendelse i foroffentlighedsfase **17-037912**

Sagsfremstilling

Jesper Uth fra Vestas deltager i punktet.

Ringkøbing-Skjern Kommune har modtaget en opdateret projektbeskrivelse af testcenter ved Lem Kær. Sagen fremsendes med henblik på:

- godkendelse af det opdaterede projekt til udsendelse i foroffentlighed
- stillingtagen til miljøvurderingskompetencen af projektet
- skal der nedsættes en borgerfølgegruppe?

Historik

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog i 2018 en ansøgning om opsætning af 11 testvindmøller op til 230 meter ved Lem kær. Ansøgningen blev behandlet på Økonomiudvalgets møde den 2. oktober 2018, hvor udvalget besluttede, at:

1. planlægningen for et testvindmølleområde som også omfatter et energitestområde med f.eks solceller, batterier og/eller andre teknologier igangsættes,
2. ansøger i foroffentlighedsfasen afholder et informationsmøde for borgere/ejendomssejere indenfor 10 gange højeste mølles totalhøjde fra testvindmøllerne. Udvalget opfordrer ansøger til at sikre, at Vestas deltager i borgermødet i foroffentlighedsfasen.
3. det meddeles ansøger, at Ringkøbing-Skjern Kommune som udgangspunktet er betænkelig overfor den visuelle påvirkning og derfor vil tillægge denne særlig opmærksomhed.

Der henvises til referatet med udvalgte bilag, som er vedlagt.

Opdateret projekt

Ansøger har bearbejdet projektet og har fremsendt en ny projektbeskrivelse, som nu omhandler et energitestcenter i tråd med Økonomiudvalgets beslutning om at igangsætte planlægningen for et energitestområde. Projektet omfatter nu:

- Op til 11 standpladser til testvindmøller med varierende totalhøjder (150-270 meter) med tilhørende målemaster
- Område til solceller
- Område til test af Power2-til-X-projekter
- Erhvervsområde med synergi til både Power-til-X-anlæg og VE-anlæg

Ansøger peger på, at der fremadrettet er behov for teste højere møller, hvoraf nogle kan have andre konstruktioner end den traditionelle vindmølle med 3 vinger. Vindmøllerne kan derfor få en stor visuel variation. Ansøger ønsker, at testcentret skal være en samlet enhed for test af fremtidens energiløsninger, hvor lagringsteknologier skal testes i tæt samspil med almindelige VE-kilder. Projektet er derfor udvidet til også at omfatte andre strømproducerende elementer, som solceller samt elementer, der omdanner strøm til f.eks. brint. Det er vigtigt for ansøger, at projektet kan opkobles til det eksisterende elnet ved Koustrup. Desuden skal de forskellige elementer kunne testes i såkaldt ø-drift, uden tilknytning til elnettet.

Projektets mange forskellige delelementer gør projektet komplekst. Der er tale om forskellige teknologier og elementer med forskellige miljøpåvirkninger. Hertil kommer, at ansøger ønsker stor fleksibilitet i projektet, så testprogrammet kan etableres i etaper i takt med den teknologiske udvikling.

Med udvidelsen af Lem Kær ønsker projektudviklerne, at sikre rammerne for næste generation af testfaciliteter for Vestas fremtidige udviklingsaktiviteter.

Det ansøgte er beskrevet i de to vedlagte notater om udvidelse af testcenter ved Lem Kær. Ét notat indeholder en præsentation af projektet. Ét notat indeholder planlægningsmæssig og funktionel begrundelse for placering og udformning af projektet inden for kystnærhedszonen.

Planforhold

Administrationen har været i dialog med både Erhvervsstyrelsen og Miljøstyrelsen for at få klarhed over de nationale interesser i relation til projektet. Følgende forhold udfordrer projektet:

Kystnærhedszonen:

Den primære nationale interesse i projektet er kystnærhedszonen. Kun enkelte vindmøller ønskes placeret udenfor kystnærhedszonen, mens resten af projektet ligger indenfor kystnærhedszonen. Ifølge Planloven skal kystnærhedszonen søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængig af kystnærhed. Der kan der kun planlægges for anlæg indenfor kystnærhedszonen, hvis placeringen har en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering.

På baggrund heraf har administrationen bedt ansøger om at begrunde projektets placering og udformning, herunder begrunde hvert af projektets delelementer. Bl.a. har administrationen bedt ansøger forholde sig til, om hele eller dele af projektet kan placeres udenfor kystnærhedszonen - evt. i erhvervsområder.

Ansøger har fremsendt vedlagte notat med planlægningsmæssig og funktionel begrundelse for placering og udformning af projektet.

Planlægning i det åbne land:

Planlovens zoneinddeling har bl.a. til formål at hindre spredt bebyggelse i det åbne land. Det betyder, at byggeri som udgangspunkt skal ske i byzone. Kommunen kan med kommuneplanen planlægge for placering af tekniske anlæg i landzone, hvis placeringshensyn taler herfor.

Hvorvidt alle projektets delelementer kan betragtes som teknisk anlæg, der kan begrundes placeret i landzone er usikkert.

Landskabshensyn og øvrige forhold:

Administrationen har i den tidligere sagsfremstilling redegjort for landskabsforhold og øvrige fysiske forhold. Der henvises til sagsfremstillingen fra Økonomiudvalgets møde den 2. oktober 2018. Administrationens bemærkninger og vurderinger er fortsat aktuelle og forstærkes af, at projektet nu er udvidet og møllerne højere.

Administrationen er fortsat som udgangspunkt betænkelig ved projektets landskabelige påvirkning og opfordrer derfor fortsat til, at dette punkt tillægges særlig opmærksomhed i en eventuel videre planproces.

Planprocessen:

Kommunen er myndighed for planlægning og miljøvurdering af planerne.

På grund af at projektet ligger i kystnærhedszonen, kan der som udgangspunkt kun planlægges for et konkret defineret projekt. Det kan gøre det vanskeligt at imødekomme ansøgers ønske om fleksibilitet i planlægningen.

Projektets kompleksitet gør det også vanskeligt at fastlægge, hvorvidt der vil kunne planlægges for det fulde projekt.

Administrationen finder det imidlertid hensigtsmæssigt at projektet i sin nuværende form godkendes til udsendelse i en foroffentlig høring, hvor der indhentes idéer, forslag og bemærkninger til den videre planlægning samt optages dialog med både offentligheden og myndigheder med henblik på en nærmere afklaring af projektet og de nævnte usikkerheder.

I en eventuel videre planproces forventer administrationen, at det vil være hensigtsmæssigt, at processen indledes med at få afklaret de nævnte forhold omkring kystnærhedszonen, landskab og placering i det åbne land.

Borgerinddragelse:

Økonomiudvalget har den 2. oktober 2018 besluttet, at

- ansøger i foroffentlighedsfasen afholder et informationsmøde for borgere/ejendomssejere indenfor 10 gange højeste mølles totalhøjde fra testvindmøllerne. Udvalget opfordrer ansøger til at sikre, at Vestas deltager i borgermødet i foroffentlighedsfasen.

Herudover anbefaler administrationen, at der nedsættes en borgergruppe til at følge processen. Dette for at opnå en tættere dialog med lokalområdet.

Miljøvurdering af projektet (VVM):

Ud over miljøvurdering af planerne skal der gennemføres en miljøvurderingen af projektet (VVM). Flere af projektets delelementer er i sig selv omfattet af krav om miljøvurdering. Som minimum er vindmølledelen omfattet, men også f.eks. solceller og power-til-X elementer kan være omfattet. Som udgangspunkt skal der gennemføres en miljøvurdering af det samlede projektet, men det kan undersøges om der i stedet kan ske en miljøvurdering af projektets delelementer i takt med at projektet etableres i etaper.

Det er projektets karakter, der bestemmer, hvem der har miljøvurderingskompetencen. I mange typer projekter er det kommunen, som er miljøvurderingsmyndighed, men ved f.eks. møller med en totalhøjde over 150 meter, er det som udgangspunkt Miljøstyrelsen. Det samme gælder, hvis et anlæg skal miljøgodkendes af Miljøstyrelsen (såkaldte listevirksomheder). Det kan være f.eks. være tilfældet for Power-til-X elementer.

Miljøvurderingskompetencen kan i visse tilfælde efter ansøgning fra kommunen overdrages fra Miljøstyrelsen til kommunen. Der er visse fordele ved at få overdraget miljøvurderingskompetencen til kommunen. En fordel er, at det så vil være samme myndighed, der laver planlægningen samt miljøvurderer både planerne og projektet. Det vil gøre processen mere overskuelig for borgerene og sagsbehandlingstiden vil typisk være kortere. Ringkøbing-Skjern Kommune har gode erfaringer med miljøvurdering af f.eks. vindmølleprojekter, biogasanlæg, Lalandia mv.

Ved at påtage sig miljøvurderingskompetencen af projektet, påtager kommunen sig imidlertid også et ansvar. Administrationen vurderer, at kommunen har kompetencerne til at miljøvurdere et projekt som består af vindmøller (uanset høje og udseende) samt elementer, hvor kommunen i forvejen er miljøvurderingsmyndighed. Administrationen anbefaler imidlertid, at kommunen afstår fra, at overtage miljøvurderingskompetencen for elementer, der kræver miljøgodkendelse ved Miljøstyrelsen (listevirksomheder - f.eks. visse Power-til-X projekter).

Øvrige tilladelser:

Det kan forventes, at projektet vil kræve øvrige tilladelser. Bl.a. er kan dele af projektet kræve miljøgodkendelse. Dette skal afklares i en eventuel planproces.

Lovgrundlag og juridisk vurdering

Planloven

Lom om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Økonomi

Ingen bemærkninger.

Effektvurdering

Det vurderes, at projektet støtter op om folketingets målsætninger om reduktion af CO₂-udledning, idet et energitestcenter ved Lem Kær kan understøtte udvikling af fremtidens energiteknologiske løsninger.

Projektet understøtter endvidere kommunens strategi om at være 100 % selvforsynende med vedvarende energi i år 2020 og 100 % fossilfri i 2040.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Teknik- og Miljøudvalget anbefaler Økonomiudvalget, at

1. projektet godkendes i sin nuværende form til udsendelse i foroffentlig høring
2. at der nedsættes en borgergruppe til at følge planlægningen
3. at der arbejdes for, at kommunen får miljøvurderingskompetencen af projektet, herunder for vindmølle- og solcelledelen, forudsat, at kommunen kan afstå fra at overtage miljøvurderingskompetencen for elementer, der kræver miljøgodkendelse ved Miljøstyrelsen (listevirksomheder - f.eks. visse Power-til-X projekter).

Teknik- og Miljøudvalget 08-09-2020

Et flertal i Teknik- og Miljøudvalget anbefaler administrationens indstilling godkendt med den tilføjelse, at følgegruppen indkaldes hurtigst muligt.

Flertallet ønsker endvidere, at projektet kompenserer lokalområdet - som minimum efter principperne i VE-loven.

Jørgen Byskov tager forbehold for højden på vindmøllerne.

Niels Rasmussen kunne ikke tilslutte sig anbefalingen og ønsker en undersøgelse af alternative placeringer af testområdet og borgerinddragelse taget på initiativ af projektmager og Vestas før, der arbejdes videre med planlægningen.

Fraværende: Svend Boye Thomsen.

Bilag

Referat fra Økonomiudvalget 02-10-2018 med udvalgte bilag

Udvidelse af testcenter Lem Kær

Notat - planlægningsmæssig og funktionel begrundelse Lem Kær testcenter

Beslutning

Et flertal i Økonomiudvalget godkendte administrationens anbefaling med den tilføjelse, at følgegruppen indkaldes hurtigst muligt.

Flertallet ønsker endvidere, at projektet kompenserer lokalområdet - som minimum efter principperne i VE-loven.

Kristian Bøgsted tager forbehold for højden på vindmøllerne.

Niels Rasmussen kunne ikke tilslutte sig anbefalingen og ønsker en undersøgelse af alternative placeringer af testområdet og borgerinddragelse taget på initiativ af projektmager og Vestas, før der arbejdes videre med planlægningen.